

A *Edera* nascit̄ in diuersis arboribus, parietib. uel petris, & terra: est omnibus nota. Huius trita folia dysenterias remediānt. Itē trita & pro fomēto et̄ posita, ad cōbusta, & uulnera cācerosa faciūt.

De eleliphaco.

Eleliphacos herba exalbida, uasta & oblonga, uirgam habet uastam, & quadratam: folia aliquatenus aspera, odore non insuauī: fructus in summis ramis quasi ormini sylviani: nascitur locis asperis. Potest autem acriter stringere, propter quod ad dysentericos facit: & succus foliorum eius denigrat, & urinam prouocat.

De epithymo.

Epithymum est flos herbae assimilis setae, subuirdis, & nauseosus: qui uentrem temperat, & uomitum facit. Nam uerus epithymi flos exalbidus est, & asper: & plurimum in Pamphilia inuenit̄. Cholera nigram soluit tritum drach. vi. aut cum uino dulci, aut cum melicrato: miscens & modicū salis, & his dabis quibus praecordia ab inflatione uexant̄, & hepaticis, & qui suspiriū patiunt̄.

De Erpyllo, uel Serpyllo.

B *Serpyllum* herba est, quae in hortis seritur: & in campis sauidis, & petrosis crescit. Iacens ueluti repens ramulis, & oblongis foliolis densis, pusillis: odore suauī in modum sampſuchi: flosculum habens in summo rubicundum. Inuenitur aliquando & stans. Potest igitur urinam & menstrua prouocare. & in fomentationibus capitis phreniticorum, & lethargicorum aliqui illo utuntur.

De erythrodano.

Erythrodanum ramulos habet tenues, & quasi nodosos, folia ex intervallo, & iuxta singula ueluti stellulas: fructum rotundum, uiridē, deinde rubicundū, & ad maturitatē nigrū: radicula tenuē, pusillam, rubicundam, diuretica. Cuius usus ad eadem proficit, ad quae alias diureticas herbas facere diximus. latos ramulos habet vi. uel vii. tenues, & oblongos: folia quasi ex se pilosa, & styptica. unde fronti imposita lachrymā oculorū stringit. & cocta deinde & māducata ad dysentericos facit.

De ebulo, & sambuco.

Ebulus & *sambucus* uidentur quasi magnitudinem, & folia, & florē, & grana similia habere: & ferē eadem habere uires. Proprie tamē ebuli radix hydropticos & inanit̄, & purgat: sed & ipsa folia cocta & manducata, uentris sunt purgatiua.

De erice.

C *Erice* ad similes miricē: sed multo breuior est, & acris ualde. propter quod & comula illius serpentes, & uiperas fugat.

DE FICV.

Ficus fructus est arboris eiusdem uocabuli: quae nimium comestae stomachum cōburunt, uentrem deponunt, feruores nutriunt, sudorē prouocant, sitim prohibent. Siccae uero, quae carica uocantur, stomacho utiles sunt, sitim operantur, & uentrem stringūt: faucibus, arterijs, renibus, & uisceribus utiliter profunt: & eos, qui spiritum tarde recipiunt, iuuant. illos etiam, qui de longa aegritudine colore pallidi uidentur, meliorant. hydropticis profunt, thoracis sordiciem purgant. Decoctae uero cum hyssopo & careno, potui ieiuno datae tussibus antiquis profunt: & pulmonū uitia mundant. Cum aqua uero mulla decoctae, arterijs, & tonsillis tumentibus optimum gargarismum est. Durities, & parotidas, & feruores soluunt sicut iris, & intra decoctae imponantur. Crudae quoque si militer, nitro & sale permixto, durities, & uulnerum rheumatismū emendant. In aceto coquantur, & cum eodem succo permixtae coquantur, & imponantur. Impetigini & maculis utiles sunt.

De faeniculo.

D *Foeniculū* est omnib. notū: de cuius radicibus contusis in pila lignea, ut betae succus exprimit̄. Idoneum est ad multa medicinalia: & maxime ad uitia oculorū. Premitur similiter & de semine, & de ramis illius adhuc uiridibus. Verum optimus est succus, qui de radicibus fit. leniter enim calefacit, & remollit.

De folio.

Folium folia sunt herbae, quae in India nascitur locis humidissimis, & paludibus. colliguntur autē haec ipsa folia in aqua supernatantia. Verū est optimū, quod pilosum & haesile est. notissimū, & integrū leue, exalbidū uiscide: suauiter redolens in modū spicae, & eundē odorē diu multumque seruans, gustu subamarum. Potest autem uires habere similes, quas spicam habere diximus.

De faecula.

Faecula faex est uini uel aceti, quae coquitur & reponitur: cuius est efficacissima, quae est recentissima. mittitur autem in caustica.

De filice.

Filix herba est sine flore, sine fructu: ramulos habens longos, uastos, patulos, diffusos, & in specie alarum & pinnarum adartos. uasta, extrinsecus nigra, penitus uiridis: nascitur maxime in locis petrosis. Vires habet acres, & relaxantes, & aliquantulum uentrem mollientes. & proprie tineas, & lumbricos expellit ex mulla aqua potata.

De phu.

P *Phu* herbae genus est, quae in Ponto nascitur: quaeque habet folia similia apij sylvatici; thyrsum Spuri.

Lλ iij rufum,

GALENO ATTRIBVTVS LIBER

rufum, mollem, cauum, leuem, ex interuallo nodos habentem, & flores maiores, q̄ narcissi, cum aliquo pallore purpurascens: radiculam subrufam, uastitudine pusilli digiti, ex qua alia excre-
scunt minores in se implicata: & quæ tota radix uires habet excafactorias, & diureticas.

De fimo.

Fimus omnis efficacissime tumorem lenit, & ueteres duricies remollit. Item podagricos in ac-
cessionib. mitigat. Caninus fimus albus, tritus cum melle impositus, & tumores, & uulnera deli-
cate mundat. Albinus autem cum aceto tritus, uel succus eiusdem, dentium dolorem tollit.

De felle.

Fel omne uires habet acres et thermanticas. unde potest omnem sordem de corpore abluere et
abstergere. Item caligines, & cicatrices oculorum eximit.

DE GLAUCIO.

Glaucium succus est herbæ eiusdē nominis, humilis, & foliosa: quæ folia similia sunt papaueri,
nascitur aut locis planis & humidis: hæc ipsa folia siccant, & calido cinere opprimunt, ut sic succū
remittant. Alij hanc herbā tantummodo in olla noua addunt, & sic ollam luto undiq; circūliniunt,
& in furnum feruentē mittunt. & sic folijs maceratis succum eorū exprimunt, & siccatum in Sole
in pastillos redigunt. Alij ex aqua dulci coquunt, quousq; aqua croci colorē habeat, & tunc co-
lant: & siccant. Est autem optimū glauciū, quod recentissimū, & tinctum croci colore, quasi si-
militer inficiens croco mundo: odore graui, & defrustrato, gustu amaro. Vires autē habet stypti-
cas. unde resolutum in aqua, & inunctum prius, impetus lippitudinis, & lachrymas stringit.

De galbano.

Galbanum est lachryma naturaliter manans ex arbuscula assimili ferulæ, quæ in Media nasci-
tur. cuius lachrymam eligimus, quæ est mundissima & similis ammoniaco. non uida, nec dura, &
quàm minime astulosa. Cuius uires hoc præstant, quod & ammoniacum.

De git.

Git herba est, quæ in segetibus crescit, habens semen nigrum, & minutū, & odore non insuauis,
pluribus notum. Hæc igitur relaxare & calefacere potest. Si potetur, menstrua & urinam prouo-
cat, & lumbricos expellit: imposita, tumores & duricies soluit.

De galla.

Galla est quasi nux parua, uel malū arboris assimilis quercus. quarū sunt aliqua p̄cussa: aliqua
integræ, & extrinsecus aspe, q̄ ipsæ sunt uiscidiores. Verū om̄is galla uehementer stringit: eligimus
tñ q̄ sunt nigriores, integræ, grauiores, & quodāmodo pleniores, quas Græci cicidas appellant. G

De fœnogreco.

Fœnumgræcum est omnibus notum. Vires autem habet leniter relaxantes. unde ad omnem ri-
gorem, & tumorem idonee facit.

De glycyrhiza.

Glycyrhiza herba est, quæ folia habet actu pinguia & gūmōsa circa uirgulas oblongas: & flo-
sculum quasi hiacynthi, fructiculū magnitudine similem pilulis: plantæ radices quasi buxæ colo-
re oblongas, & in omnē partē diffusas, in modū uiticularū, ad gustum dulces: ex quibus succus co-
quitur similis glaucio. Nam habent uires suauiter relaxantes, & cum dulcedine exhumeçtantes.
nascitur autem locis glareosis, & in campis. Vnde & sitim sedant, & renum, & uesicæ dolorem mi-
tigant. prouocant enim urinam & menstrua. Et omnem tumorem tunsæ & impositæ placant.

De gentiana.

Gentiana herba est assimilis coctæ lactucæ: folia quidem in gyro habet incisa in specie ferre, et
thyrsus oblongum, crassitudine digiti, cauum, mollem, ab imo rubicundum, semen in foliolis. ra-
dicem longam, similem aristolochiæ: sed nigriorem & lentiolem corticem. hæc igitur gustu est a-
marissima. Et habet uires acres, & excafactorias, & relaxantes: & acrimonia, & amaritudine sua
potest partum expellere: & omnem serpentem fugare: & aduersus uenenosa prodesse. H

De gladiolo.

Gladiolum omnes nouerunt. huius igitur radix potata ex uino, & ad uenerea percitat, & men-
strua prouocat. Item trita, & in modum fomenti posita, surculos, & spinas de corpore extrahit. ete-
nim duricies dissoluit, & euaporat.

De ge seu terra Samia.

Terra Samia terra est naturalis, & genus cretæ: cuius optimā iudicamus, quæ est leuissima, can-
didissima, mollis, & fragilis, & q̄ solaris oblonga habet, & linguæ applicata uehementer adhæret:
huiusmodi quoq; est, quā florē asterē appellamus. Facit autē terra samia ad ea, quæ instātius strin-
gere uolumus: sic & coeliacis, & dysentericis, & ad omne profluuium fortiter prodesse obseruat.

De gypso.

Gypsum lapidis genus est, simile uitro: cuius optimum est, quod uenas habet latas, lucentesq;
& hac ratione paratur. In clibano missum, ut calx candidū sit. Vires habet, quas & terra Samia, &
amplius stypticas, & refrigerantes fortiter. unde illinitus fronti, sanguinis fluxum restringit: pota-
tus uero, & dysentericis, & coeliacis omne profluuium statuit.

De ge,

A Terra ampelitis, terra est & genus cretæ, colore nigra. cuius optimam dicimus quæ est nigerima, splendida, leuis, & quæ ab humore cito resoluitur, stringens ualde, & denigrans. propter quod capillos inficit. sed & in calliblephara mittitur.

De ge seu terra ampelide.

Terra erethria gleba est rubicunda, cuius est optima quæ sine sabulo est & sine lapillis. Vires habet ualde stringentes, & efficacius quàm terra Samia.

De ge seu terra erethria.

Terra Chia gleba est alba & lata, non ualde candida: aufertur aliqñ & in patellis rotundis aut quadratis. & ipsa efficaciter stringens. sed & cutem purgat, & extenuat, & splendidam facit.

De ge seu terra Chia.

Terra Selinusia uires habet quas & terra Chia. & est optima quæ est lucens, cãdidissima, splendens, & quæ ab humore cito remadet.

De ge seu terra Selinusia.

B Terra melina est colore spodij, & dura ualde. ad gustum sapore aluminis, & linguam exiccat. Eligimus autem quæ est melior, & recens, & quæ ab humore cito resoluitur, nec in se quicquam lapidositatis habet. hanc autem probationem in omni creta desideramus. & hæc quoque, prioribus illis similiter proficit.

De ge seu terra melina.

Terra cimolia est aliqua candida, & spissa, & purpurea, uelut pinguis. & melior uidetur & ad tactum frigida. ualde quoq; illinitur ad ignem sacrum & combusta. pustulas. n. fieri prohibet.

De ge seu terra cimolia.

DE HERBO.

Herbum nascitur in lenticula, quod & seritur: & aliud pallidum, aliud subrufum. Vires habet acres, & diureticas ualde. & si comedatur extra rationem, caput grauat. uentrẽ soluit, per urinam sanguinem educit. boues saginat si decoctum detur. Fit autem farina de illis quæ albiora sunt, ita ut si aqua parum aspergatur, & in patellis assentur, corium dimittant, & sic tundantur, & tenuissimè cribellantur. uentrẽ utiliter laxant. urinã mouent. & colores malos emendant, ad mensurantium cochleariorum cum melle uel uino data. uulnera quoq; similiter cum melle optime purgat & implet. lentiginẽs uel maculas tollit. duriciẽ mamillarũ soluit. carbũculos etiã malignos sanat. & contra canis & uiperæ morsum utiliter imponitur. cum aceto uero acceptum urinam mouet, & contra canis & uiperæ morsum utiliter imponitur. cum aceto uero acceptum urinam mouet, & contra canis & uiperæ morsum utiliter imponitur. cum aceto uero acceptum urinam mouet, & contra canis & uiperæ morsum utiliter imponitur.

De herba fauina.

Herba fauina omnibus nota est inter uires acres & excalfactorias. propter quod & in uino potata partum expellit. & super urinam sanguinem inducit.

De hæseg.

Hæseg, id est minium, species habet duas. est enim unum lene, & plus uenustum & ualde caruleum. quod inueniri solet iuxta mineram, & quasi radículas foliorum calamorum, qui in India nascuntur. est & aliud quod maxime in Italia fit, quando purpura tingitur. nam quod est spirituosum, & quasi supernatat, & lateribus uasorum illorum adhæret, colligitur. & cū ipsa argyritide terra mistũ in similitudine digitorũ formatur, uel in pilulas siccatur. cuius est optimũ quod uehementissime caruleo colore fulget æqualiter, & fragile. Potest igitur siccare & refrigerare. unde locis turgentibus & distensis impositum cito emollit, & quasi rugulas facit.

De hustolige.

D Hustolex est quasi collyrij genus subcaruleum. quod constringitur aliquatenus. huius ipsius sunt genera duo. est enim quod foditur & in terra inuenitur. est quod potius reparatur ratione ratione. Mortarium est cupreum cum pistillo, & sic laeuigatur alumen liquidum, & sal, uel nitrum eisdẽ ponderibus, ex aceto acerrimo. alij & aceti lutei uetustissimi duas partes commiscant. & hæc leuigant æstibus maximis & in Sole calidissimo, usq; quo spissitudinem aliquam accipiat, & colorem caruleum. deinde fingitur uelut collyrium. Aliqui ex urina infantis masculi hoc faciunt. & sic aurificibus idoneum ualde ad aurum glutinandum. Vires autem habet uiscide stringentes ualde, & nimis cum magna exasperatione.

DE IRIDE.

Iris ad similitudinem iridis, quam in cœlo uidemus, dicitur & hæc cognominata. quo modo enim illa plures & dissimiles habet colores, sic & hæc uarios & differentes emittit flores. Aliqui enim purpurei sunt, aliqui uiolacei. Verum folia sunt similia gladioli, sed maiora & latiora & pinguiora. ramulos quoq; ipsos. similiter radículas nodosas et duras, suauiter olentes in modum uiolæ, quarum optima est iris Illyrica & Macedonica. est enim spississima, & breuis, & non fragilis, & subrufa, odore suauissima, & gustu linguam uiscide excalefacit, & dum tunditur, sternutare facit. ab istis Africana laudatur. quæ est colore candidior, & gustu amara. Verum si tempore relinquuntur & quasi senescant, fiunt quidem uermiculosa, sed odore suauiores. Possunt igitur excalefacere leniter, & uulnera concaua replere.

GALENO ATTRIBVTVS LIBER

De ibisco.

Ibiscus genus est herbae similis erraticae maluae, omnibus notum. cuius radix & tota quidem herba lenit, & efficaciter omnem duritiem & rigorem mollire & relaxare potest.

De iunipero.

Iuniperum fructus arbusculae rubicundus & dulcis, omnibus notus. cuius vires sunt excalescentia, & diuretica, & ad digestionem facientes.

De ichthyocolla.

Ichthyocolla est aliqua quae conficitur coctis ex aqua corticibus quorundam piscium: est aliqua quae uentriculus uidetur esse piscis, quae in Ponto nascitur. Verum omnis ichthyocolla stringere potest. unde & cutem extendit, & splendidam facit.

De oenanthe, idest floribus labruscae.

* Oenanthe flores sunt uitis syluaticae. qui solstitio colliguntur, Idus vii. nam qui ante hunc diem uel post eum flos colligitur, infirmus est. Vires autem habet oenanthe bene refrigerantes, & stomacho praestantes.

DE CHAMAEPITY.

Chamaepitys species habet tres. est autem quae ramulos emittit oblongos & curuos in similitudinem anchorae, & fructiculum: tenuem comulam: flores tenues, & aureo colore: semen nigrum, & odore plenum. Est & alia, quae masculus dicitur, quae folia habet tenuiora, & quasi pilosa: thyrsulum asperum, tenuem, molliculum, & subaureo colore. semen & ipsum pinum redolens. Est & tertium quod quasi in terra serpit, folia habens similia cardis, sed quasi pinguiora, ueluti pilosa: flosculum aurei coloris. & ipsa similiter olens prioribus. Verum omnes vires habent acres & diureticas.

De chamaedaphne.

Chamaedaphne folia habet quasi laurus, sed leuiora, tenuiora, et in extremo spinosa, fructum in ipsis folijs rotundum, & subrufum, & diureticum.

De chamaelea.

Chamaelea ramulos habet oblongos, folia fortiora quam lapathi, in speciem quasi folijs oliuae densa, & tenuiora, & spinosa, & gustu mordentia. Tota herba uentrem purgat tepida attractione.

DE LEPIDE, IDEST, SQUAMA.

Lepis colligitur quando massae cupreae diu multumque in igne calefactae, & in aceto luteo extictae super incidem atteruntur, ut lamulae, & ueluti spumellae decidant. has igitur colligimus. & Graeco nomine lepidas appellamus. quae & ipsae uiscide stringere possunt. eligimus autem quae sunt ualidissimae, & colore subrufae.

De lycio.

Lycium succus est arbusculae pusillae & spinosae. cuius grana, & folia, & radices in unum ex aqua dulci coquuntur. & diebus admodum quinque relinquuntur. & iterum coquuntur donec fecis habeant crassitudinem. & sic in uascula defunditur. maxime Poticum tale est. aliqui diutius coquunt sic, ut in glebam redigant. Verum est optimum lycium radicum. haec enim gleba est extrinsecus nigricans, & intrinsecus subrufa, & assimilis aloe, gustum habens amarum, & stypticum. Vnde adulteratur amurca, & absinthij succo.

De lasere.

Lasere lachryma est herbae, quae silphium appellatur. quae in multis locis in speciem & magnitudinem ferulae crescit. folia circa se habens maiora quam apij. semen simile. optimum est ergo lasere quod Cyrenaicum dicitur, hoc enim subrufum est, & perlucidum, & intus exalbidum, odore uiscidum, & ab humore cito resoluitur, & ad gustum confestim humorem prouocat. Vires autem habet acerrimas. unde cum magnis uexationibus excalescit.

De libystico.

Libysticum semen est herbae eiusdem uocabuli. acre, utile stomacho, & excalescentiis, & ad digestionem ualde utile. propter quod ad inflationes potum facit. et in antidotis, quae colicis profunt, admisceat.

De lauro.

Laurus omnibus nota arbor est. fructus illius est quem baccam lauri appellamus. Quae bacca & tota arbor vires habet acriter calefacientes, euaporantes, & relaxantes. Lixiuum eius in caustica mittitur, & est ad usum medicinae efficacissimum. Quod est ex cinere quae de quercu fit, non solum hominibus prodest, sed & pecoribus. multis enim causis necessarium est in uulneribus. Sed & interioribus partibus ut potio datur. habet enim propriam rationem. quibus uero causis detur, demonstrabo. Pecora quibus pulmo tensione uexatur, & quibus uenenata aliqua res per cibum obreperit, ex hac ratione liberantur. hac ratione multum & uulneribus praestat.

De lixiua.

Lixiua vires habet stypticas & acres. inurit. n. & exuulnerando instaurat. humectantia uulnera exstaurando & exuulnerando siccant. ideo uix coherentia uulnera, & fistulae, & his similia quae fuerint, lixiua calida clysterizantur saepe. facillime curam medicamentis sentientia ad sanitatem perducit. difficilia ad sanandum uulnera callosa, longo tempore sordida, quae nullam medicamentorum uirtutem

A uirtutem pro longo tēpore senserūt. utile est lixiuā quotidie lauari. ex cuius uirtute omnis limus & quæcunq; pro uetustate stupida facta sunt auferuntur. si quotidie fiat, et post hoc deinde curari oportet sicut ipsa uulnera dictauerunt medicamentis aptis. uirtus enim lixiuā nō sanat, sed ad sanandum uulnera disponit. hoc idem superius in interioribus fieri partibus dixi. Ex quo cinere lixiuā facta, cuiue necessaria sit, & qui cinis, & quō tēperatus, impositus qd præstet uide. etenim ex sarmentis cinis, ex cinere lixiuā fit. dicenda enim est res acris et styptica, cum tam solide curet, sed magis stringat. sed et ipse cinis in recētia uulnera in profundū politus sanguinē statuit a cursu. Ideoq; omnib. pecoribus castratis cinis impositus pdest, omnibusq; abscessis. De sarmētis tñ o. iug cinis acerrimus est. & ex nucleo solo acrior est. & ex hoc lixiuā, uulnerū cancerata aufert: etenim acriore lixiuā sordida uulnera lauanda sunt. Caprifici cinis omnibus superioribus acrior est.

De lentisco.

Lentiscus arbuscula est similis myrto: corticem in cyma subrubrum habet, folijs pusillioribus. uirtutis est styptica. huius folia, aut extremitatem amaram, uel radicis corticem in aqua uehemēter decoques, quousq; mellis habeat spissitudinem, & sic uteris. facit autem eis qui sanguinē reijciunt. Ex posca frigida dato. ʒ. v. uel. vi. & ad fluxum uentris, & ad dysentericos similiter oblatum & ad ueretri uitia tritum imposito. Fit autē succus de folijs eius uel cymis contulis & expressis, similem in omnibus habens uirtutem. Aqua, in qua folia eius fuerint decocta, si fracturas frequēter fomentaueris, aiunt celerius solidari. facit & ad dentes se agitantes. si enim frequentius in ore teneatur, stringuntur. Fit quoq; de semine eius oleum similibus causis necessariū. Capillis cadentibus inunctum prodest, eo qd calidam & stypticam habet uirtutem. Nascitur uero in Chio insula. Utile sanguinem reijcientibus & tussibus antiquis in poratione sumptum. Prodest hæmoproicis cum aqua frigida seu posca. tussientibus in mulla calida. Est autem stomacho optimū, & ructuosus, & fœtori oris prodest manducatum. Pilos etiam qui iam in oculis nascuntur contrarij, acu uel graphio calefacto optime colligat. Gingiuas tumentes impositum emendat & sanat.

De lenticula.

Lenticula herbæ semen est, quod fertur locis sabulosis, lapillofis, & tostis: quæ si sæpius fuerit comesta non cocta, inducit caliginem turbando. excoziata uero & decocta in aceto, uentrē stringit. podagricis cum polline mista præstat medelam, cum melle autem uulnera purgat & glutinat. in aceto posita cocta & imposita, durities & scrofas emollit. Oculorum doloribus uel tumoribus optimum adiutoriū est. Si cum cydonio in aqua cœlesti fuerit decocta, & oleo rosaceo admista, ueretri uitia emendat. Et si melle adiecto ponatur in succo malignanati, sanat. & ad uelicas, & ad ignem sacrum, & perniones, simili modo decoctum imposito.

De lupinis.

Lupinus herbæ fructus est, quæ seritur omnibus prouincijs. Virtus eorum est calida. nutriunt corpus. sunt indigestibiles, & uentrem temperant, si cocti manducētur. Aqua uero ubi cocti fuerint cū ruta & pipere, modice potui data splenicis prodest. scabiei maculis uel feruoribus apta, optima fomentatio est. cum aceto uero in modum cataplasmatum impositus scrofas, uisiones, & malignos humores accipit. Farina uero eorum cum marrubio pari pondere in umbilico imposita lumbricos expellit. radix eorum in aqua decocta, & potu data, urinam mouet.

De lipsianis.

Lipsiani comesti lupinis minores, sed uirtute similes. tñ optimi sunt qd maiores sunt. nā possunt acriter relaxare. & sua amaritudine non solum lumbricos occidere, sed & partum expellere.

De lapathio.

Lapathium herba est omnib. nota. & inuiscatiuū esse dicitur. Huius igitur radix, & radicis cortex intus, ex aceto uel alumine liquido, omnem maculam a sudore factā infricata in balneo tollit.

De lilio.

D Liliū omnes nouerunt. Cuius uires possunt durities neruorum remollire: & ipsa folia cocta & imposita ad combusta proficere. sed & potata, aut ipsum semen menstrua prouocat. partū deijcit. & ad serpentis morsum facit.

De ladanis.

Ladanum hac ratione colligitur, Funiculi ligati circa hederam distrahūtur, et sic quicquid illis glutinosum in modum sordis adhæret, abraditur, & in glebulas expansas redigitur. Aliquando etiam genibus & feminibus caprarum, quæ edera uescuntur adhærens, hoc ipsum ladanum inuenitur, & similiter abraditur hoc totum. Verum est optimū quod olet, & quod est subuiride, & pingue, & resinofum, sine ullo sabulo. maxime tamē in Cypro colligitur. quod enim à Cilicia uel Arabia affertur, infirmum est. Vires autem habet ladanum acres, & excafactorias, & relaxantes. propter quod in malagmata & in emplastra mittitur. & ad tussē ueterem facit. Itē capillos fluentes cum oleo myrtino continet.

De lonchitide.

Lonchitis folia habet rubicunda, florem nigrum, assimilem personis comedorum, quorū orificia patent. semē album, oblongum in specie lancearum. radicem quasi dauci, similiter diuretica.

De lathyride.

Lathyris nascitur circa aquam & ipsa, à qua foliola habentur pusilla rotundula: flosculum ex-
albidum. tota herba est acris, diuretica, acuta. thyrsus habet oblongum. uastitudine digiti, cauis.
& in summo quasi ramulos diffusos, folia longa. fructiculum in summis ramis triangulare, et pe-
nè subrotundum, quasi capparidis. in quo sunt tria granula rotunda, & interstrata tenui ueluti mē-
branula. Quorum septena uel nouena uentrē uiscide purgant, aqua frigida superbibita, quæ cho-
leram rubram & phlegma deponunt.

De linzoostide: uel mercuriali herba.

Linzoostis folia habet quasi ocimum. thyrsulos binis nodulis & densis & pluribus cauos. fru-
ctum foemina quæ dicitur, habet copiosum, & quasi racemosum. quæ deinde masculus, pusillum,
& rotundum, combinatum quasi testiculos, folijs ipsis adhaerentem. Verum utrunq; uentrem sol-
uit, similiter & phlegma & humores calefaciendo deponit. & quasi olus decoctum manducatur,
& succus idem & ius bibitur.

De lapide hematite.

Lapis hematites est naturalis qui ab Aegypto, & India, & Hispania affertur. durus est extrin-
secus, & lenis, & ueluti colore liuidus intus, deinde sanguineus. cuius maxime idoneum iudica-
mus qui tritus in cote ex aliquo humore in modum sanguinis inficitur. Verū potest uiscide strin-
gere, & tamen sine magna acrimonia.

De lapide schisto.

Lapis schistus colore fusco est, aliqua in se ostendens subrufa, oblongus, & spinas habens dire-
ctas prout alumen scissum. hunc quoq; optimum iudicamus, qui & ipse uiscide stringere potest.

De lapide asio.

Lapis asius in Alexandria tantummodo inuenitur. Cuius est optimus ad usus medicinae, qui
est colore candidus, fragilis, leuis in modum pumicis, & ueluti puluis in manibus insidens. effe-
ctu autem uiscide relaxare potest. aliquid enim falsuginis & nitrosi saporis ostendit. unde & cor-
pora quæ in eo sepeliuntur, tempore consumit. quapropter Græci sarcophagon appellant.

De lapide pyrite.

Lapis pyrites est purissimus & grauissimus, colore æris. & si ferro percutiatur, scintillā & ignē
mittit. Vires habet acres, & ad similitudinem cadmiæ, & proprie ad oculorum claritatem.

De lapide magnete.

Lapis magnes inuenitur circa littus Oceani, colore cœruleo, qui probatur. hic quoq; ferrū ad
se trahit & tenet. Vires autē & purgatorias habet. propter quod hydropicis in potu datur. & om-
nem humorem per uentrem eministrat.

De lapide gagate.

Lapis gagates colligitur in Lycia, circa ripam fluminis quod Gages appellatur. et est colore ni-
ger, & aridus, & quasi latus, leuis ualde. cuius est melior qui ad lucernam accenditur facile, & odo-
rem asphalti habet. Potest autē remissus ex aqua dentes qui agitantur restringere & stabilire.

De lapide thracia.

Lapis thracias est niger quasi calculus. nascitur in Scythia in amne quodam, qui Pontus dicitur.
Vires easdem habet, quas gagates: & dicitur accendi ab aqua, & extinguui ab oleo.

De lapide quadrato.

Lapis quadratus in Aegypto inuenitur, & est exalbidus. Vires habet uiscidas & stringentes.
unde conceptum uitare dicitur. inuenitur & in Aethiopia.

De lapide Phrygio.

Lapis Phrygius in Phrygia inuenitur. cuius melior est qui est pallidior, & aliquatenus grauis.
Hic eo q; nimium stringit, & exulcerare solet.

De lapide galactite.

Lapis galactites est quasi cinereus. & dulcis ad gustum, & humorem facit quasi lacteum. leni-
ter stringens. propter quod ad lachrymam oculorum facit.

De lapide meliite.

Lapis meliites per omnia priori similis. Sed hic spernitur, q; dulciorem humorem emittit.

De lapide morochtho.

Lapis morochthus in Aegypto inuenitur. & est pallidior. Vires hēt et ipse efficaciter stringētes.

De lapide phlogino.

Lapis phloginus & ipse in Aegypto inuenitur. aureo uel flammeo colore. Illinitus senium fa-
cere dicitur.

De lapide crystallo.

Lapis crystalus est limpidus, & perlucidus colore. Vires hēt stringentes. & lac puocare dicitur.

De lapide thyite.

Lapis thyites, quē uidimus, in Aethiopia colligitur, colore subuiridis, & ab humore remissus.
Habet vires acriter mordentes. propter quod caliginem & cicatrices oculorum extenuat.

De lapide batrachite.

A Lapis batrachites ab Aegypto affertur. colore ranæ rubræ. Vires habet leniētes & relaxātes.

De lapide smiride.

Lapis smiris potest uiscide stringere, & penè nimie. propter quod in caustica mittitur.

De lapide misye.

Lapis misy prout chalcitis & ipse in Cypro insula inuenitur & in eisdē metallis. similiter & gubula est. & aurora fulgens, ac fragilis. Cuius fragmenta sunt super minuta, & in modū sabuli. optimum autem misy dicimus quod in aginē colorem maxime splendet, & dum læuigatur mollis sentitur, & æqualiter fulget. qui est idoneus non est pallidus. & æqualem tractamus, & aqua tantum cito denigratur. Verum effectu uidetur exuperare chalcitin.

DE MELLE.

Mel succus est roris cœlestis, qui ab apibus colligitur. cuius sunt genera duo. unum quod in cupiliones ab apibus quæ sunt oblongæ colligitur. aliud est quod sub terra inuenitur, & Atticū appellatur, quod uariolæ & lanuginosæ & fortiores apes reponunt. & habetur melius ad claritatem faciei & oculorum. utriusq; uirtus est calida. Solum enim mel quasi compositionem in se habet. **B** quia ex multarum flore uel succo herbarū colligitur. Propter quod omnibus ualitudinibus pro occurso citato prodesse potest. ideo omnibus antidotis commiscetur. uulnerum sorditiem adhibitus comedit adiuncto sale. illinitur extrinsecus faucibus exiccatis. deducendo humores aperit, mel solum fastidium tollit, orem facit, nauseam prohibet. unde pulmonī & interioribus omnibus per totum leniendo medetur, atq; ea relaxat.

De myrrha.

Myrrha lachryma est arboris eiusdem nominis, maxime in Arabia inuenitur. quæ aliquo loco incisa, hanc ipsam lachrymam emittit. est ergo optima myrrha quæ est mundissima, & tacta quidē aspera, & arida, & fragilis, & leuis, & gubulis pusillis, extrinsecus uno colore, intrinsecus deinde subrufa, & ueluti uenulas habens albicantes, odore suauī, gustu amara, & excalfaciens. hæc igitur in montibus inuenitur. Colligitur autem altera myrrha in planis, quæ & ipsa est melior & pinguior. quam exprimere in liquorem solent. Quod est illius quasi liquidissimum, in uascula reponitur, & Græci myrrham stacten appellant. Verum est omnis myrrha styptica, & acris, & excalfactoria. huius itaq; effectus uehementer commouere potest.

De mandragora.

C Mandragora herba est pluribus nota. sic & aliqui herbam ipsam appollinarē appellant. Huius ergo succus colligitur, folijs ipsius herbæ penitus & improbe excisis, ut quasi concavus locus earum relinquatur. aut ipsam radicem prout panacis, aut mala eius uel totam radicem in pila tundunt. et sic omnis illius succus organo exprimitur quod Græce mandragoro chylon appellamus. Vires autem habet refrigerantes, & hac ipsa ratione stringentes. sed & grauem marcorem facere potest. unde & somnifera creditur. compescit autem dolores & uigilias.

De molybdæna.

Molybdæna est quasi stercus auri & argenti. est & alia quæ fodit in Corintho. Verū optima est quæ est colore quæ diximus, non lapidosa, fragilis, splendida. Vires quoq; habet assimilēs spumæ argenti.

De malo granato.

Malum granatum quod Græce rhoæa dicitur, fructus est arboris eiusdem uocabuli. qui recens & maturus manducatur sine suo cortice, qui malicorium uel sidia dicitur. & cum aliqua dulcedine sui utrūq; stringit. & stomachū erigit. magis tñ stringit quod est subacidū. Cuius ipsius flos cytinus dicitur. Vehementissime stypticus est & efficacissime stringit. unde dysentericos sanat. & uulnera recentia glutinat. Eadem & cortex illius præstat, quem malicorium diximus nominari.

De medulla.

D Medulla quidem omnis leniter mollire & relaxare durities & tumores potest. Veruntamen efficacissima uidetur ceruina. sequenter uitulina. Inde caprina numeratur.

De menta.

Menta herba est quam omnes nouerunt. quæ est apta stomacho ualde. ualde sanguinis abundantiam stringit. & capitis dolorem sedat. Item singultus, & nimios uomitus reprimat. & conceptum uetare dicitur.

De mastiche.

Mastiche genus est resinæ, quæ in modum gummi ab arbore manat, quæ schinus dicitur. & in Chio insula nascitur, locis asperis & petrosis: est ergo mastiche aliqua albida. uerum optima est quæ candidissima & perlucida. et quæ dum maturatur, aliquatenus mollescit. Vires autem habet euaporantes, et cum suauī euaporatione laxantes. Adulteratur resina à cypresso, et à pino. sed ista odore sui deprehenduntur.

De marrubio.

Marrubium herba est, quæ ramulos emittit oblongos uel minutos tres aut quatuor, circa quos folia mollia, & exalbida, quasi rotunda. flosculum rufum & assimilē pulegio. nascitur in campis

GALENO ATTRIBVTVS LIBER

pis faudis & petrosis: & est optimum Creticum. Vires autē habet acres, & efficaciter relaxantes. E
unde succus illius cum melle ad tussim facit. & in partibus neruosis optimum est.

De myrta.

Myrta genus est herbæ lignosæ: duobus generibus est, & nigra, & alba: utraq; est omnib. nota. Vires habet stypticas ualde. & nigra tñ illa stringit potentius. unde & sanguinem excreantibus remedium est, & dysentericis, & omne profluuium stringit. Eius uero nigra, quæ in montuosis locis nascitur grana sicca, uel uiridia cōmanducāda offeruntur his, qui sanguinē reñciunt. & uesicæ tædia sustinent. Stomacho est conueniens. urinam mouet. & scorpionum morsibus prodest si imponatur, aut potui detur, aut locus qui tactus fuerit ex eadē cataplasmetur. & uiridis myrta similiter operatur. Coctura eius cum uino mista capillos tingit. & ex uino decocta, & in modū cataplasmatibus imposita, uulnera sanat. cum polline tritici immista, tumores oculorum compescit. & ægyllopiibus utiliter facit. grana etiam contusa, & expressa faciunt. Et ideo parum decoqui expedit ne acescat. & uase piceo reseruatur. Facit autē contra ebrietatem, & furfures capitis. & uulnera curat si frequenter inde lauentur. & capillis fluentibus prodest. Fit etiam oleum de folijs eius contulis, & in oleo diu decoctis, quod in incuruationibus prodest. & articulis uel fracturis utiliter imponitur. sed & maculas perfricatum emendat. aures prurientes curat, sed tepe factū immittatur. Ipsa folia trita cum aqua imposita uulnerum rheumatismum sanāt, uel locis fluentibus profunt. fluxum uentris emendant. & ignem sacrum, uel tumores testium curant. sicca autem & cribrata, panariis, & locis urentibus profunt. cōmista autem folia eius tenuem cū ceroto ignem sacrum curant. folia eius trita, pensus piperis medietate, acetum quantum sufficit masculis profunt.

De meu.

Meu radiculæ sunt herbæ assimilis anethi: quæ radices inueniuntur in omnem partem exportatæ, tenues, oblongæ, suauiter olentes, & gustu linguā exalfacientes. nascitur maxime in Macedonia. Vires habet ipsa radix relaxantes. unde potata omnem rigorem uesicæ, & renū remouit: & inflationes dissipat. Item urinam, & menstrua prouocat.

De malabathro.

Malabathrum qui putant esse folium spicæ, falluntur. licet autem sit similis odore, tñ certe alterius est naturæ. Inuenitur autem supernatans quibusdā paludibus in India in specie foliorum: & sic habetur leuis: lino trahitur & siccatur. Est ergo optimum, quod est recentissimum, odoratissimum, tenue, integrum, nigricans, gustu non falsum, sed potius picem referens. Potest autem eadē præstare, quæ spica. & eadem uires habet, quas & cætera aromata habere diximus. G

De marubialstro.

Marubialstrum est sublimile marrubio, & facile notum. cuius uires faciūt ad serpētū morsus, & ad suspiriosos. Itē strumas. i. scrofulas uel hæmorrhoidas cæcas dissoluit: & menstrua prouocat.

De millefolio.

Millefolium thyrsum habet ex una radice mollem, & subrufum, & quasi manu lineatum: folia quasi fœniculi: quæ uulnera glutinant, & sine tumore custodiunt.

De myrice.

Myrice fructiculū affert mollem, fragilem, & ueluti florem. in Aegypto quidem, similē gallæ. Huius igitur succus, & aqua in qua fuerit coctus, pediculos occidit, & culices, & pulices fugat.

De moro.

Morus arbor est spinosa, q̄ affert mora similia rubo: sed & fortiora, & albidiora: q̄ et uentrem laxant: & digestionem faciunt. Succus eorum cum melle & careno, uel uino austero pari mensura permixtus, & ad spissitudinem mellis decoctus, synanche laborātes curat. In sole in uase aneo positus uehemētior erit. & ideo uulnera & attritiones curat, uel putredines. Sed, ut supradictū est, synanchen cū tumore ueniētē emendat. Si cū alumine scisso, uel galla, croco, & pauco myrrhæ com
miscatur, nō solū his rebus p̄dest, sed & uitia oris abstergit. Cortex radicū eius in aqua decocta, in potione data, uentrē soluit, & lumbricos eiicit. folia eius quoq; trita & imposita, in igne combustum sanant. H

De moris syluaticis.

Mora uero syluatica, ratione quæ de rubo colligitur, stringunt fortiter. & synanchicos melius curant. Succus eorum, uel alicuius rubi succus cum melle aquali mensura coquatur ad tertias, & sic gargarizetur frequentius. si enim bibatur, uentrem stringit apte.

DE NEPITA.

Nepita est omnibus nota. cuius sunt species tres. est enim quæ folia similia ocimo habet, & est, quæ pulegio assimilatur. est quæ mentæ habet speciem. Verū omnia folia gustu sunt actia, & exalfactoria ualde sunt. Igitur coxiolis genere sinapismi prodest: & regium morbum emendat: & lumbricos, & tineas, & partum expellit: & uermes in auribus occidit.

De narcisso.

Narcissus thyrsum habet oblongum, folia quasi porri, sed breuiora, & plena: florem album inter croceum, aliquando purpureum: fructum quasi quasdam membranas nigrū, oblongū: radicē quasi bulbi, quæ maculas in facie tollit, & suppurationem ponit, & intumescere non permittit. De